

JAARVERSLAG 2016
www.ruimte-denken.nl

Stichting Ruimte Denken
Weltevreden1
6862 EA Oosterbeek
T +312263342889

Voorwoord van de voorzitter

Tijdgeest

In de economische crisisperiode, die nu inmiddels toch wel achter ons ligt, is zeker bestuurlijk en politiek veel veranderd als het gaat over de rol van kunst in de openbare ruimte en de infrastructuur waarbinnen zij functioneerde en functioneert. Presentatie instellingen maakten zware tijden door en een deel verdween zelfs. De mogelijkheden zijn gedecimeerd en/of wegbezuinigd; juist waar er ruimte voor experiment was. Vaak waren Nederlandse podia daarin internationaal gezien voorbeeld stellend.

Dat geldt zeker voor de kunst binnen het publieke domein. Geen land ter wereld kende zo'n bloeiende praktijk waarin kunstenaars heel direct en maatschappelijk functioneerden. Overheidssteun viel inmiddels veelal weg en de bemiddelende instanties zijn goeddeels verdwenen. Zonder subsidie overleven instellingen niet. Bemiddelaars hebben het moeilijk omdat er nu weinig werk meer is. De aanwas van geëngageerd jong talent stagneert en dat komt voor een deel ook omdat het kunstonderwijs te weinig op dit terrein is gefocust.

Praktijk

De opdrachtenpraktijk is zeker door deze trends zich inmiddels in een heel andere richtingen aan het ontwikkelen. Met crowdfunding en veelal kleinere, onafhankelijke initiatieven proberen liefhebbers weer leven in de brouwerij te krijgen. Uit andere bronnen moeten middelen worden geput en vaak kost dat veel tijd. Het begrip 'social design' deed zijn intrede en via deze benadering van samenspraak en bottom-up trajecten ontstaan er nieuwe samenwerkingsvormen met- en door het publiek. Het bereik groeit zo wel maar of het de gewenste verdiepingsslag en artistiek inhoudelijk zal brengen is nog maar de vraag. De kloof tussen de culturele elite en de basis laag van de bevolking (en de politiek) blijkt enorm groot te zijn. Toch zijn wij ervan overtuigd dat het mogelijk is om én publieksgericht én intellectueel boeiend en overtuigend te zijn door voldoende gelaagdheid te bieden. Vreemd genoeg is er in de crisistijd juist meer groei en bloei ontstaan in de gekapitaliseerde kunstverkoop en kunsthandel. De grote beurzen zagen hun omzet stijgen, maar tegelijkertijd werd de galerie wereld ook stevig getroffen en is daar de omzet sterk gekrompen.

Vrijdenken

De stichting Ruimte Denken is opgericht met de idee om 'vrijdenkers en kunstenaars' vanaf de prille aanvang en/of ontstaan van plannen in het publieke domein in te schakelen. De zoektocht naar een vruchtbare wisselwerking en samenwerking met andere disciplines is daarbij een basaal uitgangspunt. Kunst speelt een belangrijke rol voor onze geestelijke gezondheid en helpt de omgeving menselijker te maken door er extra betekenislagen aan toe te voegen. Kunst onderzoekt en bevraagt de werkelijkheid en kritiseert alles wat gangbaar is. Impliciet speelt het heilig vuur en passie daarbij een belangrijke rol.

Onzekerheid, controversie, eigengereidheid en ongrijpbaarheid kenmerkt de mentaliteit die zich in veel kunstuitingen openbaart. Kunst is ontvankelijk voor het mysterie of scheidt het zelf. Kunst streeft vaak naar het sublieme. Rationaliteit en irrationaliteit gaan vaak samen. Het brengt het publiek in contact met de gevoeligheid voor een breed scala van esthetische categorieën. De kennismaking en ervaring van allerlei fenomenen en nuances krijgt vanuit die relatie tussen kunst en leven vorm. Drijfveer is meestal een fascinatie voor bepaalde dingen en onderwerpen die zich vaak baseert op heel persoonlijke observaties die vervolgens allerlei kernvragen oproepen waarop het antwoord niet direct te vinden is. Vaak is de zoektocht zelf dan zelfs belangrijker dan de daarop mogelijke antwoorden. Juist door samenwerkingsverband aan te gaan kan de inbreng van een vrijdenker/kunstenaar meer reliëf krijgen en zal de gewenste innovatieve kracht zich ontpoppen. En daar ligt nog veel terrein braak en moet meer worden ondernomen.

Droom en daad

Gelet op onze doelstelling hebben wij de nadrukkelijke wens om op twee sporen tegelijk voortgang te boeken. Namelijk enerzijds nieuwe kansen en uitdagingen aan te gaan en zo binnen de problematiek van ruimtelijke vraagstukken daadwerkelijk aan de praktijk in het veld bij te dragen. Anderzijds zien wij de noodzaak en wensen wij de kring van betrokkenen te verbreden c.q. te vergroten. Dat betekent zowel bouwen aan een adequaat netwerk, als pionierswerk verrichten. Een aantal eerste stappen zijn inmiddels gezet. De lopende projecten worden hierna in het kort beschreven.

De eerlijkheid gebied ook vast te stellen dat deze projecten veel meer inzet en middelen vragen dan wat wij er nu zelf al instoppen. En ondanks mooie tussentijdse resultaten is het de wens om toch meer rendement uit deze investeringen te halen. Daar hapert het nog om allerlei redenen. Onervarenheid en pionierswerk gaan wel vaak hand in hand.

Maar wij bemerken zelf dat bestuurlijke taken en de eigen praktijk een weerbarstige combinatie vormen. Als we er niet in slagen voldoende medestanders te krijgen dan gaan wij gebukt onder de eigen ambities.

Wij stellen onszelf ten doel in het komend jaar op beide terreinen voldoende voortgang te boeken en zien nu meer dan hiervoor de noodzaak om andere talenten in te schakelen zodat er krachtadiger stappen voorwaarts gemaakt kunnen worden.

Kijken we naar het financieel jaarverslag dan kan vastgesteld worden dat de stichting langzamerhand meer omzet begint te maken. Gelukkig opereren we zonder verliezen maar de beschikbare middelen zijn nog te zeer een beperking om de vleugels goed uit te slaan.

Zelfkritisch stellen wij vast dat we naar buiten toe nog te weinig zichtbaar zijn. Daarmee vinden we niet het bereik dat we zoeken. Wie we zijn en wat we willen en kunnen moet dus beter uitgedragen worden, ook via de media. Er is nog veel werkterrein te ontginnen en daarbij komt echt nog meer noodzakelijk opbouwwerk bij kijken. Positief is dat uit de gesprekken met ingewijden en ter zake kundige steeds weer blijkt dat ons initiatief zeer

gewaardeerd wordt en veel weerklank vindt. Dat zich dit nog niet goed vertaalt in krachtadiger ondersteuning is jammer, maar hopelijk naderen we nu het keerpunt in de ontwikkelfase.

Jan van IJendoorn
Voorzitter

1. Verslag van het bestuur

2016 stond in het teken van een heroriëntatie van het bestuur op het behalen van haar doelstellingen: het opbouwen van een netwerkorganisatie met een actieve kern, met daaromheen schillen van meer of minder betrokken kunstenaars en bemiddelaars. Het netwerk zet zich in voor een innovatieve aanpak van gebiedsontwikkeling waarbij kunstenaars, specialisten en opdrachtgevers in samenwerking antwoorden geven op nieuwe thema's. sRD heeft vijf gesprekken gevoerd met verschillende (overgebleven) partners uit het netwerk zoals bkkc, Kunstenlab, Cultuurmij Oost, TAAK, Art of Impact/Mondriaanfonds, de Wageningen Universiteit en met verschillende kunstenaars/ontwerpers en zelfstandige bemiddelaars. Hiervoor heeft sRD een positionpaper opgesteld en is besproken welke behoeften er bestaan aan zo'n netwerk. Duidelijk wordt dat er behoefte is aan:

- het bespreken van best practises/innovaties,
- het stimuleren van een kansrijke opdrachten praktijk,
- het creatief vermogen van vrijdenkers/kunstenaars meer onder de aandacht brengen bij gebiedsontwikkelingspartners (meer zichtbaarheid/gatekeepers),
- het vasthouden van kennis, scholing en het voeren van debat,
- en het betrekken van jongere kunstenaars/vormgevers bij ruimtelijke vraagstukken.

Er is een groeiend gebrek aan infrastructuur/landelijk netwerk. Begin 2017 wordt nog met LAPS, lectoraat Gerrit Rietveld Academie (Jeroen Boomgaard) een gesprek gevoerd. Om het netwerk meer vorm te geven is gezocht naar een kwartiermaker, om het bestuur hierin te ondersteunen. Hiervoor zijn verschillende zzp-ers benaderd, maar onder meer het tijdpad en de financiering vragen om extra aandacht. Voor de zomer van 2017 moet hierover meer duidelijkheid komen.

1.2 Activiteiten

4 Landgoederen op de Helling

Landgoederen op de Helling is een burgerparticipatieproject waarbij met meerdere disciplines nauw samenwerken (onder meer architecten, landschapsarchitecten, planologen, een ecooloog, een historicus, een planeconoom, een hydroloog en een kunstenaar). Op deze wijze wordt onderzocht hoe de ruimtelijke kwaliteit van vier aaneengesloten landgoederen in Oosterbeek verbeterd kan worden en meer samenvalt binnen één visie/perspectief. Een duurzaam- en op ruimtelijke kwaliteit gericht plan is het doel, waarbij beheer en onderhoud als een intrinsiek deel van de planontwikkeling wordt gezien. Aanleiding is de sloop van een oud schoolgebouw (nu nog Ateliers) en de bouw van (mogelijk) een appartementencomplex op die locatie, gelegen aan een van de vier landgoederen. Gemeente Renkum en Rijksdienst Cultureel Erfgoed participeren financieel in dit traject. In 2016 zijn er twee bijeenkomsten geweest met betrokken burgers (opkomst circa 70 mensen). In juni 2017 wordt een stedenbouwkundige visie opgeleverd voor de locatie van de oude school plus een visie op de vier landgoederen.

sRD werkt in dit project samen met de Vereniging Vrienden van Hartenstein en het Dorpsplatform Oosterbeek. Onze inbreng richt zich op de ziel van de plek. De culturele waarde, de geschiedenis en de betekenis van de landgoederen voor o.m. de Oosterbeekse school spelen hierbij een rol. Daarnaast verzorgt de stichting de financiën voor de drie deelnemende organisaties. Voor dit project is een externe projectleider aangesteld.

Zaaisporen

In het kader van 100 jaar Wageningen Universiteit (Centennial) in 2018 heeft sRD het plan opgezet en uitgevoerd om vanuit het beeld van de Zaaier (“het zaad der kennis”) sporen van bloemen (19.000 bloembollen) en een afwijkende grassoort in het grasveld van de campus te planten en te zaaien. Hierbij is niet alleen samengewerkt met de WUR, maar ook met afgestudeerden uit 1967 en 1968, die zowel financieel als met vrijwilligerswerk hebben bijgedragen. Voor hen was de Zaaier op de oude locatie een centraal punt voor acties en de “verbeelding aan de macht”. Het project wordt in 2017 afgerond en dan zal er een spoor van bloemen lopen van het beeld van de Zaaier naar het kunstwerk “de spijspotten” van Bas Maters. Het beeld van de Zaaier krijgt hierdoor een centralere positie op de campus. Een uitbreiding van het patroon van de Zaaisporen naar de rest van de campus is mogelijk, maar daar is nu nog geen financiering voor.

Door participatie van sRD in een werkgroep die zich bezighoudt met het 100 jarig bestaan van de WUR worden meerdere mogelijkheden onderzocht om innovaties en kunst met elkaar te combineren.

De Kunst van Krimp

In het dorp Vragender wordt door sRD al langere tijd samengewerkt met de Vereniging Vragenders Belang. Onder het motto: 'de Kunst van de Krimp' wordt aandacht geschonken aan het maatschappelijk actuele vraagstuk van 'Krimp' dat in de Achterhoek al langer op de agenda staat. De bewustwording van het begrip Krimp stond centraal en werd ondersteund door de provincie Gelderland. Hierbij is ook kunstenaar Matthijs Bosman en architect Jeroen ter Maat betrokken. Het ontwerp voor het Pioniershuisje in het Achterhoekse dorp Vragender heeft, na de feestelijke bijeenkomst in 2015, in 2016 nog geen financier/subsidiënt kunnen vinden. Het plan is als bouwproject uitzonderlijk (CO2 neutraal/ niet grondgebonden/ transportabel/ omgevingsgezind), maar relatief kostbaar om te bouwen en niet commercieel inzetbaar. De subsidieaanvraag bij het Mondriaanfonds is niet gehonoreerd (te veel architectuur). Het Mondriaanfonds adviseert om bij het Stimuleringsfonds aan te kloppen. De impasse die ontstaat is wellicht beter te doorbreken wanneer er investeerders buiten de reguliere kunstfondsen worden gevonden.

In het kader van The Art of Impact hebben Matthijs Bosman, Jan van IJendoorn en Gilles Frenken samengewerkt aan een filmproject dat voorbeeld stellend is vanuit Social Design. De 5 films die Gilles Frenken hierover maakte, geven samen een breed beeld van het krimpvraagstuk en portretteert de gemeenschap. Het participatieproces rondom de Pionierswoning komt aan bod en ook twee gethematiseerde kunstprojecten maken hier een wezenlijk deel van uit. Op vier verschillende momenten zijn de films aan de inwoners van Vragender getoond. De projectleider Gilles Frenken behoorde tot de 6 genomineerde Impact producenten 2016.

Het ontwerp voor het Pioniershuisje is in iets aangepaste vorm ingediend bij de prijsvraag die gemeente Almere uitschreef voor *tiny houses*. Het ontwerp was een van de prijswinnaars, daarmee is de prijs, een bouwkaavel, gewonnen. Een potentiële koper/opdrachtgever heeft zich echter teruggetrokken, omdat het huisje toch te *tiny* was. Daarmee heeft sRD ook de kavel teruggegeven aan de gemeente.

Polderschip

Het concept van een podium, onderzoek- en expositiecentrum van Nederlandse innovaties in een groot doormidden gezaagd schip ('het Polderschip') voor het Park van de 21^e Eeuw in de Haarlemmermeer polder is verder onderzocht. Aan 10 tweedejaars en circa 20 vierdejaars studenten van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is gevraagd hoe je innovatie beter kunt verbeelden. Hiervoor zijn zij onder meer naar een innovatie-expositie in Amsterdam gegaan om inspiratie op te doen. Het resultaat hiervan was zeer divers en vanuit artistiek oogpunt interessant. Voorafgaand aan deze studieopdrachten werd eind 2015 een vergelijkbare vraag uitgezet bij een groep studenten op de W.U.R. Daarbij kwam al naar voren dat radicale innovaties veel meer interessante aanknopingspunten bieden dan relatieve innovaties. Het blijft puzzelen hoe het ambitieuze concept zo te verbeelden is dat het zowel interessant wordt voor investeerders als voor instellingen, ondernemers en daadwerkelijke vernieuwers. Want zonder de verleiding van een doorwrocht concept, waarbij een veelkleurig palet aan mogelijkheden aangedragen wordt, loopt dit idee voor een groot iconografisch symbool toch vast.

2. Toekomst

Naast bovengenoemde activiteiten, bouwen we in 2017 verder aan het netwerk, in samenwerking met LAPS, TAAK en bkkc. In het najaar willen we een expertmeeting organiseren waarbij gearriveerde en jonge bemiddelaars/kunstenaars wordt gevraagd naar hun behoefte in netwerkondersteuning. Daarnaast zetten we extra in op het informeren van een breder publiek via de website. Hiervoor zoeken we externe ondersteuning.

3. Organisatie

3.1 Bestuur

Het bestuur van sRD zoekt naar een aanvulling van het bestuur. Het bestuur is onbezoldigd.

Voorzitter:	Jan van IJzendoorn
Penningmeester:	Peter Kurstjens
Secretaris:	Hermelinde van Xanten

3.2 Werknemers

sRD heeft geen werknemers in dienst. Per project wordt gekeken wie het kan uitvoeren en of een externe projectleider aangesteld kan worden.

4. Jaarrekening

In 2016 is de stichting RD na twee aanloopjaren financieel op gang gekomen. Dit is vooral het gevolg van deelname aan twee (gesubsidieerde) projecten: 4 Landgoederen op de Helling (4LGodH) en Vragender. Deze projecten hebben in 2016 voor een omzet gezorgd van rond de € 30.000,- op een totaal van circa € 39.000,-.

DE PROJECTEN

Kijken we nauwkeuriger naar de projecten, dan dient per project gekeken te worden naar het nettoresultaat (baten minus lasten). Het streven is in de projecten zoveel mogelijk budgettair neutraal mee te doen, maar wel met een financiële impuls.

Bij **4LGodH (vier landgoederen op de helling in Oosterbeek)** is dit nog niet goed te beoordelen, omdat het project in 2016 is gestart en tot de zomer van 2017 zal doorlopen. Er is een subsidie van ruim € 14.000,- bij de provincie Gelderland aangevraagd waarover nog geen bericht is ontvangen.

Bij dit project zijn twee reserveringen opgenomen. De ene betreft een storting van € 2.500,- op rekening van de stichting RD door de heer Welsch (voorzitter Vereniging van Vrienden van Park Hartenstein e.o.). Deze is bedoeld als risicodekking voor het kunnen doen van uitgaven en ter dekking van een mogelijk negatief resultaat. Dit bedrag is op de spaarrekening van de stichting gezet. De andere betreft een reservering van € 700,-, omdat een cofinancieringsverklaring is ondertekend samen met de Vereniging Park Hartenstein en met het Dorpsplatform Oosterbeek (elk ook € 700,-).

Anderzijds staan daardoor de financiële rol als penningmeester van het project - inkomsten tegenover i.v.m. afdrachten van 6% van de honoraria voor de ingehuurde projectleider en de voorzitter van SRD (ruim € 500,- in 2016) conform een bestuursafpraak d.d. 13 juni 2014.

Bij **Vragender** is de positieve baat van € 455,- als reservering voor 2017 opgenomen, zodat over twee jaar gerekend een saldo van 0 resteert. Ook hier zijn in 2016 afdrachten van circa € 200,- gerealiseerd als inkomsten voor de stichting RD (door voorzitter en secretaris van SRD).

Bij het project **Polderschip** waren geen inkomsten. Dit project kende een negatief resultaat van € 400,-. Het concept om innovaties en kunst in dit innovatieve ontwerp met elkaar te combineren zal eerst worden uitgewerkt voor twee topsectoren (agro & food, resp. tuinbouw- en uitgangsmaterialen) bij het 100-jarig bestaan van de Wageningen Universiteit en Research (WUR) in 2018.

Bij het project **WUR-centennial** zijn ad hoc donaties ontvangen van WUR-alumni ter hoogte van ruim € 500,-. De kosten bedroegen ruim € 800,- excl. btw. De stichting RD heeft dus circa € 300,- netto bijgedragen.

Het tekort van circa € 700,- van beide laatste projecten kan verantwoord worden als een investering van de stichting in mogelijke voorbeeldprojecten in de toekomst.

DE INKOMSTEN

Aan de inkomstenkant is in 2016 geen werk gemaakt om **donaties** te bevorderen, ondanks het feit de stichting in dit jaar de status van culturele ANBI heeft verworven. Het bestuur was van mening dat er onvoldoende vordering is gemaakt met de netwerkfunctie. Daardoor kan donateurs te weinig geboden worden.

Wat de **afdrachten** van 6% betreft is bij de projecten duidelijk geworden dat een financiële rol loont. Voordeel is echter vooral dat geschikte personen worden ingezet die de doelen van de stichting kunnen uitdragen.

De **bijzondere inkomsten van Bas Maters** bedragen over 2015 en 2016 tezamen ruim € 5.700,-. Dit kan gezien worden als een financiële startbijdrage voor de aanloopjaren van de stichting. Geconcludeerd kan worden dat dit bedrag grotendeels is opgegaan aan vaste lasten vanaf de start in 2014. Op de balans staat nu een kleine € 2.000,-. Nieuwe, eenmalige inkomsten zijn echter niet te verwachten. Het lijkt dan ook verstandig werk te maken van de netwerkfunctie en het stimuleren van donaties.

DE UITGAVEN

De **vaste lasten** (notaris, KvK, website, bankkosten, boekhouder) bedragen circa € 600,- tot € 700,- per jaar. De boekhouding zal in de komende jaren meer gaan kosten, omdat dan de toezegging van het boekhoudbureau - om de eerste drie jaar te helpen bij het starten - zal verlopen. Inmiddels is door de penningmeester onder begeleiding van de boekhouder een kasboek in Excel ontwikkeld, waarin de projecten afzonderlijk zijn opgenomen.

De **projecten** laten - inclusief de reserveringen - uitgaven zien van € 35.896,- waar inkomsten tegenover staan van € 34.790,-. Dit is een tekort van ruim € 1.100,-, die deels (€ 700,-) wordt veroorzaakt door Polderschip en WUR-Centennial. Met name het nettoresultaat van 4LGodH is over 2016 en 2017 gezien nog niet goed te beoordelen.

Wat de **netwerkbijeenkomsten** betreft is in 2016 weinig voortgang geboekt. Omdat dit – naar de mening van het bestuur - de kern betreft van de stichting is dit teleurstellend. De uitgaven (€ 275,-) zijn navenant beperkt te noemen. Gepoogd wordt een projectleider in te huren om de netwerkfunctie te realiseren. Het zoeken naar fondsen hiervoor vormt deel van de opdracht.

CONCLUSIE

De stichting RD heeft voldoende geld in kas (€ 5.637,-) om uitgaven te kunnen doen. Hiervan is € 3.655,- gereserveerd, zodat € 1.982,- in principe vrij te besteden is. Dit laatste bedrag is -

gezien de netto baten-lasten-verhouding van het project 4LGodH - voor 2017 volledig bestemd voor dit project (subsidieverplichtingen).

De stichting teert in op haar reserves, maar heeft geen schulden.

4.1 Jaarrekening

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	2014	2015	2016
BATEN			
Donaties	260	5	0
Projectafdrachten	190	0	718
BTW-teruggave	0	203	932
Bijzondere inkomsten Bas Maters		2700	3078
Project 4 LGodH			21725
Project Vragender		309	12555
Project Polderschip			0
Project WUR-centennial			510
Totale baten	450	3217	39518
LASTEN			
Notaris en KvK	446		
Website	115	158	111
BTW-betaling	0	0	1615
Bankkosten	40	135	139
Boekhouder	169	349	365
Terugbetaling voorschotten (incl. beelden BM)		1173	0
Project 4 LGodH			18775
Project Vragender		309	12100
Project Polderschip		152	484
Project WUR-centennial			882
Netwerkbijeenkomsten		201	275
Reservering cofinancieringsverklaring 4LGodH			700
Risicoreservering Welsch 4LGodH			2500
Reservering Vragender			455
Totale lasten	770	2477	38401
SALDO BATEN EN LASTEN	-320	740	1117

BALANS**ACTIVA**

Banksaldo	0	125	865
Baten	450	3217	39518
Lasten	-325	-2477	-38401
Totaal activa	125	865	1982

PASSIVA

Eigen vermogen	-321	865	5637
Reservering cofinancieringsverklaring 4 LGodH			-700
Risicoreservering Welsch 4 LGodH			-2500
Reservering Vragender			-455
Debet	446	0	0
Totaal passiva	125	865	1982

5. Begroting

<i>concept 20 februari 2017</i>	2016 BEGROOT	2016 WERKELIJK	2017 BEGROOT	
BATEN				
Donaties	300	0	300	
Afdrachten uit projecten	198	718	700	
BTW-teruggave	0	932	1000	
Bijzondere inkomsten (restant Bas Maters)	3078	3078	0	
Projectinkomsten				
Hartenstein/4LGodH		21725	26000	47725
Vragender	12554	12555	0	
Polderschip		0	0	
WUR-centennial		510	0	
Saldo 2015		865	1982	
Totaal baten	15830	40383	29982	
LASTEN				
Website	111	111	115	
BTW-betaling		1615	1000	
Bankkosten	150	139	150	
Boekhouder	200	365	700	
Terugbetaling voorschotten	0	0	0	
Projectkosten				
Hartenstein/4LHodH		18775	28950	47725
Vragender	12500	12100	0	
Polderschip	1200	484	0	
WUR-centennial		882	0	
Netwerkbijeenkomsten	1500	275	1500	
Reservering cofinanciering 4LGodH		700	700	
Risicoreservering Welsch 4LGodH		2500	2500	
Reservering Vragender		455	455	
Totaal lasten	15661	38401	36070	
Exploitatieresultaat	169	1982	-6088	
SALDO (EIGEN VERMOGEN)	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018	
Saldo rekening courant	865	4142		
Saldo spaarrekening	0	1495		
Totaal saldo	865	5637		